

VYJÁDRĚNÍ POVĚŘENÉHO AKADEMICKÉHO PRACOVNÍKA

Jméno rigorozantky:	Ročeň Dudková Kristýna
Téma práce:	Posouzení úvěruschopnosti při poskytování spotřebitelských úvěrů
Rozsah práce:	243 261 znaků (podle prohlášení)
Datum odevzdání práce:	3. července 2024

1. Aktuálnost (novost) tématu

Rigorozantka si jako téma své rigorózní práce zvolila problematiku, která spadá do práva finančního systému a úvěrového práva. Nejde o téma nové, úvěruschopnost je posuzována při poskytování spotřebitelských úvěrů již dlouhou dobu, nicméně téma je aktuální, protože právní úprava v této oblasti prošla v nedávné době turbulentními změnami. Rigorózní práce na téma „Posouzení úvěruschopnosti při poskytování spotřebitelských úvěrů“ může proto být přínosná.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Z hlediska náročnosti tématu na teoretické znalosti považuji téma za poměrně náročné. Je třeba mít znalosti nejenom z finančního práva, ale i občanského a obchodního práva. Vstupních údajů pro zpracování rigorózní práce mohla mít rigorozantka relativní dostatek. Pro téma je vhodná kvalitativní metoda přístupu a zejména metoda analýzy.

3. Formální a systematické členění práce

Z formálního hlediska se rigorózní práce skládá z titulní strany, prohlášení, poděkování, obsahu, úvodu, čtyř částí, závěru, seznamu zkratk a seznamu použitých zdrojů. Na konec rigorózní práce je zařazen abstrakt a 3 klíčová slova, a to v českém a anglickém jazyce.

4. Vyjádření k práci, zda byl zamýšlený záměr rigorózní práce odpovídajícím způsobem zpracován

V **úvodu** rigorozantka uvádí hypotézu („posouzení úvěruschopnosti spotřebitele je pouhé posouzení jeho příjmů a výdajů se zohledněním spotřebitelovy finanční a ekonomické situace a plnění dosavadních dluhů spotřebitele a v případě, že se na základě takového posouzení jeví, že spotřebitel bude schopen splácet spotřebitelský úvěr, tak mu lze poskytnout spotřebitelský úvěr“) a cíl rigorózní práce („rozpracovat téma posouzení úvěruschopnosti při poskytování spotřebitelských úvěrů a potvrdit či vyvrátit výše uvedenou hypotézu a zodpovědět si výzkumné otázky uvedené výše. Zároveň se pokouším navrhnout, jak by se k posuzování úvěruschopnosti spotřebitelů mohlo přistupovat v budoucnu“), popisuje její strukturu a uvádí použité metody a komentuje používání zdrojů.

První část rigorózní práce se obecně zabývá vymezením spotřebitelských úvěrů. Nejprve však rigorozantka dobře klasifikuje úvěrové právo a uvádí jeho vztah k ostatním právním vědním oborům. Dále se zaměřuje na tuzemskou a evropskou právní úpravu úvěru, obsáhle (možná až příliš obsáhle) se věnuje samotnému pojmu úvěr a vymezuje subjekty úvěrového vztahu, které pojímá v širokém slova smyslu včetně České národní banky a úvěrových registrů. V páté kapitole se rigorozantka obecně zaměřuje na právní úpravu spotřebitelského úvěru, tj. zákon o spotřebitelském úvěru a jeho předchůdce. V poslední kapitole první části je pak vymezen samotný spotřebitelský úvěr, jeho druhy a základní pravidla k němu se vztahující.

Ve **druhé části** rigorózní práce se rigorozantka zaměřuje na posouzení úvěruschopnosti. První kapitola druhé části je popisného charakteru s tím, že rigorozantka popisuje relevantní právní úpravu a „soft law“ týkající se posuzování úvěruschopnosti u spotřebitelských úvěrů. Ve druhé kapitole druhé části je obsažen popis způsobů posuzování úvěruschopnosti s tím, že rigorozantka vychází z odborné literatury a praxe. Třetí kapitola se týká automatizovaného posuzování úvěruschopnosti a čtvrtá ověřování informací z databází. Obě tyto kapitoly jsou popisného rázu. V páté kapitole pak rigorozantka uvádí přehled rozhodnutí finančního arbitra,

soudů a České národní banky, které se týkají posuzování úvěruschopnosti. Ukazuje tím praktické problémy, které se v praxi řeší. Ve dvou posledních kapitolách druhé části se rigorozantka věnuje úvěrovým ukazatelům a důsledkům porušení povinnosti posoudit úvěruschopnost spotřebitele.

Třetí část rigorózní práce komparuje českou a slovenskou právní úpravu posuzování úvěruschopnosti spotřebitele. Rigorozantka porovnává slovenskou právní úpravu s právní úpravou českou a dochází k závěru, že slovenská úprava posuzování úvěruschopnosti spotřebitele je detailnější, což je podle jejího názoru lepší.

Čtvrtá část rigorózní práce nastiňuje možné řešení *de lege ferenda* v České republice. Rigorozantka navrhuje uplatnit princip 50:30:20 (tj. rozdělení výdajů do tří skupin).

V **závěru** rigorózní práce rigorozantka hodnotí naplnění cíle práce a uvádí, zda hypotézy práce byly potvrzeny nebo vyvráceny. Přínos práce shledává „*ve sběru informací a dokumentů k tématu posouzení úvěruschopnosti, kdy tyto informace analyzují a popisují v celku od nedávné historie do současnosti a porovnávám je následně s úpravou posouzení úvěruschopnosti na Slovensku. Na závěr také předkládám úvahu, jak by se mohlo posuzování úvěruschopnosti vylepšit v budoucnu.*“

Celkově lze k rigorózní práci uvést, že je zřejmé, že rigorozantka se v dané problematice dobře orientuje. Práce je převážně popisného charakteru doplněná o komparaci české a slovenské právní úpravy. V poslední části práce rigorozantka navrhuje úpravy *de lege ferenda*. Kladně hodnotím komplexní přístoupení k tématu, komparaci a návrhy *de lege ferenda*, negativem je přílišná popisnost práce v některých pasážích. Rigorozantka vytvořila průměrnou rigorózní práci.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Z hlediska cíle vytyčeného rigorozantkou se domnívám, že rigorózní práce tento cíl naplnila. Rigorozantka detailně popsala téma posouzení úvěruschopnosti při poskytování spotřebitelských úvěrů, vyvrátila hypotézy a navrhla, jak by se k posuzování úvěruschopnosti spotřebitelů mohlo přistupovat v budoucnu.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	<p>Je patrné, že rigorozantka přistoupila k danému tématu samostatným a tvůrčím způsobem. Je velmi pravděpodobné, že rigorózní práce je původním tvůrčím dílem rigorozantky, což ostatně vyplývá z jejího prohlášení.</p> <p>Práce byla zhodnocena systémem Theses s tím, že bylo nalezeno 149 podobných dokumentů s celkovou podobností 36 % a shodou s jednotlivým dokumentem nejvíce 5 %. S ohledem na rozsah protokolu (4 367 stran) jsem provedl jeho namátkovou kontrolu. Shoda je zejména v názvech a v citacích právních předpisů.</p> <p>Práce byla rovněž zhodnocena systémem Turnitin s vykázanou celkovou shodou 27 % celkem s 93 dokumenty, shodou s jednotlivým dokumentem nejvíce 3 % a počtu 39 slov v nejdelším úseku podobnosti. Shoda je zejména v textu právních předpisů, judikátů a jiných zdrojů, příp. text je řádně citován. Velká shoda je i ohledně názvů zdrojů uvedených v poznámkách pod čarou a v seznamu zdrojů.</p> <p>Práce podle mého názoru není plagiátem.</p>

Logická stavba práce	Rigorózní práce je z hlediska systematického vhodně členěna.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Rigorozantka pracovala s relevantní tuzemskou i zahraniční odbornou literaturou, internetovými zdroji, právními předpisy, judikaturou a rozhodnutími příslušných orgánů a ostatními zdroji. Používání citací odpovídá normě.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Hloubku provedené analýzy považuji za uspokojivou, práce mohla být méně popisného charakteru.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Úpravu práce hodnotím jako velmi dobrou. Práce není doplněna grafy a tabulkami, což však není na škodu.
Jazyková a stylistická úroveň	Z hlediska chyb v psaní je rigorózní práce na vynikající úrovni. Chyby v psaní se vyskytují minimálně (např. na str. 30 „spolčeností“). Stylistická úroveň je uspokojivá.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Při ústní obhajobě by rigorozantka měla zodpovědět tyto otázky:

- Je možné posuzovat úvěruschopnost pomocí umělé inteligence a má takové posuzování případně svá pravidla?
- Proč Česká národní banka vyhláší úvěrové ukazatele opatřením obecné povahy, a nikoliv jiným normativním nebo individuálním právním aktem?
- Mohla by rigorozantka blíže rozvést navrhované pravidlo 50:30:20?

V Praze dne 21. července 2024

prof. JUDr. Radim Boháč, Ph.D.
pověřený akademický pracovník